

Tõuraamatuaretus		C A U			
Christian-Albrechts-Universität zu Kiel Institut für Tierzucht und Tierhaltung					
Tõud tõuraamatuaretuses (2004)					
Tõud		1995	2000	2001	2003
Saksa landrass	(DL)	64	63	63	61
Pjeträän	(PI)	17,2	19	19	19
Saksa landrass B	(LB)	0,8	0,05	0,1	0,1
Saksa väärissiga	(DE)	13	13	18	13
Leicoma	(LC)	3,5	2	1,4	1,8
Schwerfurter	(SF)	0,6	-	-	-
Hämpšir	(HA)	0,5	0,2	0,1	0,1
Djurok	(DU)	0,5	0,3	0,3	0,4

Aretusprogrammi geneetika		C A U								
Christian-Albrechts-Universität zu Kiel Institut für Tierzucht und Tierhaltung										
Nuumapõrsaste kaubatesti tulemused 2000/01 – Haus Düsse										
Aretusorg kult emis	BHBP 65 31	PIC PI 23	Hülsbg, PI Euroc	SNW PI West	JSR PI JSR	Dall, S Dall	UPB PI UPB	Keskm		
Võurut, põrs, Ööp, massi-iive (g)	9,4 871	9,6 884	9,6 882	9,4 822	9,9 843	9,6 902	9,5 842	9,5 864		
Söödaväärindus (kg)	2,61	2,56	2,56	2,60	2,60	2,64	2,57	2,59		
Söömus (cm ²)	2,27	2,26	2,25	2,13	2,19	2,37	2,16	2,23		
Lihassilma p, FOM IMF (%)	55,2 57,5 1,03	55,6 57,7 1,01	56,6 58,2 1,08	55,4 58,1 ,97	57,7 59,0 ,96	53,4 56,3 1,38	58,0 58,8 ,91	56,0 57,9 1,05		
PSE risk < 6,0	4	4	12	5,1	15	11	12	9		
Kogu hinne koos ZL-ga ilma ZL-ta Lisa üle sööda-kulude €	2,3 2,1	2,1 2,1	2,0 2,1	2,3 2,1	1,9 1,8	2,5 2,5	1,8 1,6	- -		
	112	113	114	114	116	108	116	113		

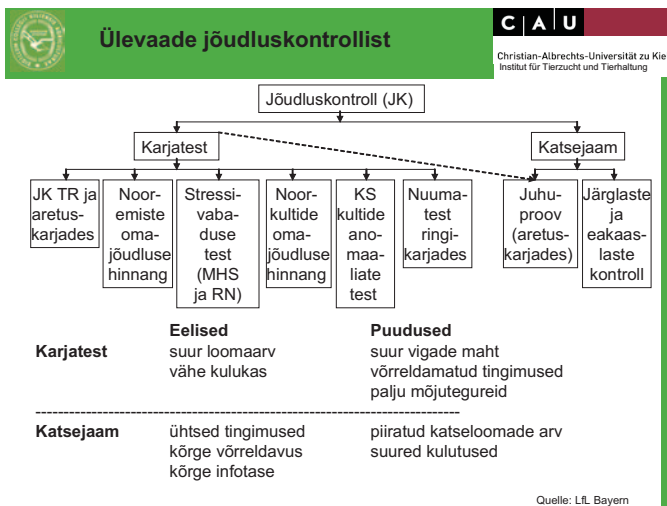
Aretusettevõtted		C A U	
Christian-Albrechts-Universität zu Kiel Institut für Tierzucht und Tierhaltung			
Tunnustatud aretusettevõtted			
BW	• Schweinezuchtverband Baden-Württemberg	Stuttgart	
NS	• Züchtungszentrale Deutsches Hybridschwein • Schweineproduktion Hannover w.V. • Hoppenbrock Tierzucht GmbH	Lüneburg Uelzen Melle	
N.W.	• J. S. R. Hybrid Produktion • Cotswold Pig Development GmbH • United Pig Breeders Deutschland GmbH	Gescher Sonsbeck Münster	
S.-H.	• PIG-Improvement GmbH • Hülsenberger Zuchtschweine	Schleswig Wahlstedt	

Seakasvatuse eesmärgid		C A U	
Christian-Albrechts-Universität zu Kiel Institut für Tierzucht und Tierhaltung			
Tunnuste kompleks	Nõuded		
• Viljakus	25- 28	põrsast/emis/aasta	
• Nuumajõudlus	850 g 2,5 kg	ööpäevane massi-iive söödaväärindus	
• Lihakeha väärtus	56 - 57%	tailiha osatähtsus (Auto-FOM)	
• Lihakeha omadus	0% 1,5% 0%	PSE (Pale Soft Exudative) Lihasesisene rasv tilkumiskadu	
• Tervis		haigusresistentus/salmonella vaba minimaalsed tapaleiud	

Sigade jõudluskontrolli aktuaalsus

Dr Christian Edel
Kieli Christian-Albrechti Ülikooli loomakasvatuse ja pidamise instituut

Ettekande konspekt 17. jaanuaril Tartus (tõlge O. Saveli)
Saksamaal on rakendatud sigade jõudluskontroll. Andmed laekuvad karjatestist ja katsejaamadest.

Ematõud		C A U										
Christian-Albrechts-Universität zu Kiel Institut für Tierzucht und Tierhaltung												
Jõudluskontrolli andmed 2002. a tõuti												
	DL	DE	DU	AS	LEI	SH	PI	LB	Ha	SF*	BB	
Emiste arv	34.079	7.141	137	36	610	94	6.460	612	38	111	37	
Pesakondi emis/aasta	2.26	2.24	2.15	1.76	2.41	1.94	2.05	2.00	2.07	2.00	1.75	
Pesakondade vahe (päevi)	162	163	170	208	152	189	178	183	17.6	182	208	
Põrsas/emis/aasta	23.6	23.4	22.5	18.7	26.3	21.1	20.3	19.9	18.8	19.9	17.5	
Võõrutatud	22.0	21.4	20.3	16.9	24.2	19.3	19.0	19.4	17.1	18.4	16.4	
Põrsaid pesak - s												
Sündinud	10.5	10.4	10.5	10.7	10.9	10.9	9.9	10.0	9.1	9.9	10.0	
Võõrutatud	9.8	9.6	9.5	9.6	10.1	10.0	9.3	8.7	8.3	9.1	9.3	
Kadu (%)	6.8	8.4	9.4	9.7	7.9	8.4	6.2	2.6	8.8	7.7	6.4	

DL – saksa landrass; DE – saksa väärissiga; SF – schwerfurter lihatõug
DU – djurok; AS – angli sadulsiga; BB – kirju bentheimer;
Lei – Leicome; BB – kirju bentheimer;
SH – svaabi – hälli siga; PI – pjeträän;
LB – saksa landrass B; Ha – hämpšir;

Quelle: ZDS Schweineproduktion 2003

Ematõud tõuraamatu- ja tunnustatud põrsatootmisfarmides
Tunnused:
Elusalt sündinud põrsaid pesakond/emis/aasta
Üleskasvatatud põrsaid pesakond/emis/aasta
Pesakondi emis/aasta
Põrsakadu (arv ja %)

Ema- ja isatõud katsejaamas (kehamassi 30–105 kg vahemikus)
Nuumajõudluse tunnused
Ööpäevane massi-iive
Söödaväärindus
Söömus

<p><u>Osaliselt ka:</u></p> <p>Põrsa kehamass (sünnil, võõrutamisel) Pesakondade vahe päevades Emaomadused</p> <p>Nooremiste omajõudlus karjatestis (Ultraheli-test) <u>Tunnused</u> Nuumajõudlus (ööpäevane massi-iive 85–95 kg) Lihajõudlus (pekimõõt ja lihase läbimõõt) Välimik</p> <p>Ka isatõu emistele tõuraamatukarjades</p>	<p><u>Lihakeha tunnused</u> Seljalihase pindala, pekimõõt Liha ja rasva vahekord Tailiha osakaal (%) Sinkide osakaal ((%) Lihasesisese rasva osakaal (%)</p> <p><u>Lihaomaduste tunnused</u> (PSE- ja DFD-liha problemaatika) Liha värvus (GöFo; Opto Star) pH-väärtus (pH1 ja pH24) Elektrijuhtivus (LF1 ja LF24) Lihamahla nõrukadu (toidukettide nõue)</p>
<p>Em- ja isatõugude noorkultide omajõudlus <u>Karjatesti tunnused</u> Vanus, kehamass, elupäeva massi-iive Pekimõõt, lihase läbimõõt Lihastuse boniteet Välimik</p>	<p>Em- ja isatõugude noorkultide omajõudlus <u>Katsejaamas täiendavad tunnused</u> Ööpäevane massi-iive 25–90 kg Söödaväärindus Söömus</p>
<p>Kontrollimeetodite hinnang: Omajõudluse hinnang karjatestis Vähekulukas jõudlusandmete kogumine <u>Aga:</u> mõõtmise nõrk geneetiline seos aretustunnustega ultraheli pekipaksuse mõõt on ebatäpne kriteerium tailiha osakaalu määramiseks <u>puuduvad</u> andmed lihaomaduste kohta, ööpäevase massi-iibe vahetud ja söödaväärinduse andmed Õvede või järglaste hindamine lepingkarjades vähemkulukas kui jaamahinnang jõudlust saab mõõta lõpp-produkti alusel õigel käsitlemisel soodne genotüüp-keskkond-interaktsioon <u>Aga:</u> suured nõuded katsekorraldusele, läbiviimisele, organisatsioonile ja kontrollile puuduvad andmed söödaväärinduse kohta palju teadmata keskkonna efekte tulemuste madal päritavus Katsejaamakontrollile huvitavaks alternatiiviks, eriti isatõugudele, kuid ei olda veel valmis laiaulatuslikuks kasutamiseks</p>	<p>Omajõudluse hinnang katsejaamas kontrollikulused ja aretustulemusi arvestades selge eelis õvede ja järglaste hindamise ees puhasaretuse andmed üldiselt korreleeruvad tihedalt ristandite andmetega <u>Aga:</u> puuduvad lihaomaduste füüsilised ja sensoorsed andmed kriitiline hoiak moodsate hügieeninõuete täitmisel tõuraamatukarjade madal aktsept aretuskarjad eelistavad omajõudluse hindamist Õvede ja järglaste jõudluse hindamine katsejaamas standardne kontrollikeskkond, tunnuste kõrge päritavus oluliste aretustunnuste andmete olemasolu söödaväärinduse andmed suur infomaht aretuseesmärgi tarvis <u>Aga:</u> suured kulutused pikeneb põlvkonnaintervall katsejaama tingimused erinevad tootmistingimustest</p>
<p>Tendentsid jõudluse (nuumajõudlus, lihakeha- ja lihaomadused) hindamisel Ematõud: emiste omajõudlus karjatestil kultide omajõudlus jaamas info lihakehade kohta: Auto-FOM-i mõõtmised karjatestil Isatõud: emiste omajõudlus karjatestil kultide omajõudlus karjatestil õvede/järlaste jõudlus katsejaamas Auto-FOM-mõõtmised pole piisavad lihakeha täpseks hindamiseks</p>	<p>Üldine tulemus Optimaalne kontrolliviis sõltub oluliselt kehtivast organisatsioonilisest struktuurist. Diskussioonid kestavad, kas soovitada hindamist katsejaamas või karjatestil. Kui riik vähendab osalust, saavutab suurema tähtsuse karjatest. Kõrged nõuded karjatestile on organisatsiooni ja kontrolli poolt alahinnatud. Senised ümberkorraldused karjatestis ei taga konkureerimist katsejaama eelistega.</p>